

Sygn. akt II Ka 734/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2023r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Karłowicz
Protokolant:	stażysta Kinga Ambroziak vel Mrozowicz

przy udziale prokuratora Iwony Filimoniuk

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2023 r.

sprawy **A. W.**

oskarżonego z art. 177 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 30 sierpnia 2022 r. sygn. akt II K 500/21

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zwalnia oskarżyciela posiłkowego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze przejmując wydatki tego postępowania na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 734/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 30 sierpnia 2022 r., sygn. II K 500/21

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny - pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
----		-----	-----	-----	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz
---

niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiążle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	<p><u>Zarzuty z apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego</u></p> <p>1. <u>Obraza przepisów postępowania, mająca wpływ na treść wyroku tj.:</u></p> <p>a) <u>art. 167 kpk w zw. z art. 201 kpk</u>, poprzez brak przeprowadzenia przez Sąd I instancji z urzędu dowodu z uzupełniającej bądź nowej opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, podczas gdy opinia biegłego T. D. z dnia 27 kwietnia 2022 roku była opinią niepełną oraz sprzeczną z pozostałym materiałem dowodowym, bowiem biegły odpowiadając na postawioną przez Sąd na rozprawie z dnia 9 lutego 2022 roku tezę dowodową:</p> <p>- nie uwzględnił w swojej opinii przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym, tj. art. 25 ust.1 oraz 16 ust. 4, z których wynika, iż oskarżony wjeżdżając na skrzyżowanie zobowiązany był do zachowania szczególnej ostrożności, ustąpienia pierwszeństwa kierującemu</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

rowerem oraz poruszania się przy prawej krawędzi jezdni, - wskazał, że rowerzysta z powodu braku oświetlenia w rowerze oraz tej części drogi lampami ulicznymi, mógł być niewidocznym dla kierującego V. (...), podczas gdy w rzeczywistości rowerzysta miał światło odblaskowe tylne oraz światła odblaskowe w pedałach, ponadto biegły winien wskazać z jakiej odległości oskarżony, przy włączonych światłach mijania, winien dostrzec pokrzywdzonego;

- nie wskazał z jaką prędkością bezpośrednio przed zdarzeniem poruszał się rowerzysta oraz oskarżony i czy była to prędkość bezpieczna, przy uwzględnieniu warunków atmosferycznych panujących w dniu zdarzenia oraz czynnej widoczności drogi (zasięg aktualnie włączonych świateł) pokrzywdzonego oraz oskarżonego;

- nie wskazał, czy nieużywanie świateł drogowych przez oskarżonego w okolicznościach w jakich w danej chwili znajdował się kierowca może być uznane za naruszenie zasad bezpiecznego poruszania się po drodze;

- wskazał, na stronie 2 opinii, że problem widoczności w miejscu zdarzenia dla obu uczestników wypadku, funkcjonariusze policji zilustrowali fotografiami, podczas gdy z protokołu z rozprawy z dnia 9 lutego 2022 roku wynika, że zdjęcia te zostały wykonane przez oskarżonego pod koniec grudnia o podobnej porze dnia, co wyklucza przyjęcie, iż zdjęcia te ilustrują problem widoczności w dniu zdarzenia;

- przyjął, w analizie przebiegu wypadku na stronie 5 opinii,

że ślady uszkodzeń oraz starcia brudu ujawnione na przedniej części nadwozia samochodu, jednoznacznie wskazują, że rower przednim kołem uderzył w prawą część tablicy rejestracyjnej, powodując jej deformację i zarysowania na wysokości jej prawej części, podczas gdy ze szkicu wypadku oraz symulacji ruchu pojazdów wynika, iż oskarżony wjeżdżając na skrzyżowanie wjechał prosto w rower;

b) **art. 7 kpk**, poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego w postaci przede wszystkim wyjaśnień oskarżonego oraz opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych skutkującą przyjęciem, iż brak jest dowodów na sprawstwo oskarżonego, podczas gdy w wyjaśnieniach z dnia 12 kwietnia 2021 roku oskarżony wskazał, że treść ogłoszonego mu zarzutu zrozumiał i całkowicie przyznał się do jego popełnienia, a opinia biegłego nie pozwalała na jednoznaczne ustalenie braku związku przyczynowo - skutkowego pomiędzy zachowaniem oskarżonego, a wypadkiem drogowym;

c) **art. 167 kpk w zw. z art. 201 kpk**, poprzez brak przeprowadzenia przez Sąd I instancji z urzędu dowodu z uzupełniającej opinii biegłego M. R., podczas gdy na rozprawie z dnia 21 grudnia 2021 roku pokrzywdzony wskazał, iż jego ręka po zdarzeniu jest niewładna, a leczenie obrażeń trwało pół roku, co wskazuje, iż pokrzywdzony doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu,

d) **art. 167 kpk w zw. z art. 211 kpk oraz art. 7 kpk**, poprzez nieprzeprowadzenie przez Sąd I

instancji z urzędu eksperymentu procesowego, w sytuacji gdy niewiarygodne są twierdzenia E. K. oraz A. W. jakoby oskarżony dojeżdżając do skrzyżowania maksymalnie zredukował prędkość jazdy, włączył lewy kierunkowskaz oraz rozglądając się w lewo, w prawo i jeszcze raz w lewo upewnił się czy może wykonać planowany manewr, podczas gdy takie twierdzenia są sprzeczne z doświadczeniem życiowym, bowiem gdyby rzeczywiście oskarżony przed wjazdem na skrzyżowanie dwukrotnie spojrzął w lewo, to przy włączonych światłach pojazdu, z pewnością zauważyłby nadjeżdżającego rowerzystę z niewielką prędkością;

2. **Błąd w ustaleniach faktycznych**, przyjętych za jego podstawę, będący wynikiem mającej wpływ na treść orzeczenia obrazy w/w przepisów postępowania polegający na uznaniu, że :

a) oskarżony nie popełnił zarzucanego mu czynu, podczas gdy z zebranego materiału dowodowego wynika, iż A. W. wjeżdżając na skrzyżowanie nie zachował szczególnej ostrożności, nie ustąpił pierwszeństwa pokrzywdzonemu, nie jechał przy prawej krawędzi jezdni oraz nie dostosował prędkości do warunków atmosferycznych oraz widoczności, co finalnie doprowadziło do wjechania przez oskarżonego wprost na pokrzywdzonego;

b) obrażenia, których doznał pokrzywdzony Z. K. w wyniku zachowania oskarżonego, należą do kategorii średnich i powodują naruszenie czynności narządów ciała na okres przekraczający 7 dni, podczas gdy dysfunkcjonalność

organizmu pokrzywdzonego trwa dłużej niż 6 miesięcy, co wskazuje, iż oskarżony dopuścił się czynu stypizowanego w art. 177 § 2 kk.

Z apelacji prokuratora:

1. ***Obraza przepisów postępowania, a to art. 167 kpk w zw. z art. 201 kpk, mająca wpływ na treść orzeczenia,*** poprzez nieprzeprowadzenie przez Sąd dowodu z uzupełniającej, bądź nowej opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, w sytuacji gdy opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków z dnia 27 kwietnia 2022 r., którą można uznać za niejasną i sprzeczną z pozostałym, zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, gdyż biegły odnosząc się do postawionej przez Sąd na rozprawie w dniu 09 lutego 2022 r. tezy dowodowej, w swej opinii:

a) nie uwzględnił dyspozycji wynikających z Ustawy z 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym, tj., w szczególności art. 25 ust. 1 oraz art. 16 ust. 1, z których to wynika jednoznacznie, iż kierujący pojazdem zbliżając się do skrzyżowania zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności i ustąpienia pierwszeństwa przejazdu kierującemu rowerem oraz poruszania się przy prawej krawędzi jezdni;

b) wskazał, że pokrzywdzony wobec tego, że nie miał oświetlenia w rowerze, a nadto z uwagi na nieoświetlenie tej drogi lampami ulicznymi, mógł być niewidoczny dla oskarżonego, podczas gdy w zaistniałym stanie faktycznym ustalonym przez funkcjonariuszy policji, rowerzysta posiadał światło odblaskowe tylne oraz światła

odblaskowe w pedałach roweru (k.15v), a nadto biegły po uwzględnieniu okoliczności, że rowerzysta posiadał pewne elementy oświetlenia, winien wskazać w jakiej odległości oskarżony, przy założeniu, że miał włączone światła, winien zauważyć pokrzywdzonego;

c) nie wskazał z jaką prędkością na moment przed zdarzeniem, przemieszczali się rowerzysta oraz oskarżony i czy była, to prędkość adekwatna, przy uwzględnieniu panujących wówczas warunków pogodowych oraz widoczności drogi przez uczestników zdarzenia;

d) nie wyjaśnił, czy nieużycie świateł drogowych przez oskarżonego w okolicznościach przedmiotowego zdarzenia, może stanowić naruszenie zasady prawidłowego poruszania się po drodze;

e) podał, że problem widoczności w miejscu zdarzenia dla obu uczestników wypadku zilustrowali funkcjonariusze policji, w sytuacji gdy z protokołu z rozprawy z dnia 09.02. 2022 r., wynika, że zdjęcia użyte przez biegłego w opinii zostały wykonane przez oskarżonego i tym samym błędnie przyjął, iż fotografie te prawidłowo odzwierciedlają stan widoczności w momencie zdarzenia;

f) przyjął w analizie przebiegu wypadku na stronie 5 opinii, iż ślady zabezpieczone na przedniej części nadwozia samochodu kierowanego przez oskarżonego wskazują, że to rower, przednim kołem uderzył w prawą część tablicy rejestracyjnej, w sytuacji gdy ze szkicu wypadku, symulacji ruchu pojazdów (k.6 opinii) wynika, że to oskarżony podczas wjazdu na skrzyżowanie uderzył w rower;

2. **Obraza przepisów postępowania, a to art. 7 kpk**, poprzez ocenę w sposób dowolny, z przekroczeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, wyjaśnień oskarżonego i opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych skutkującą przyjęciem, iż:

a) winy oskarżonego nie udowodniono, w sytuacji gdy oskarżony podczas wyjaśnień złożonych w toku postępowania przygotowawczego, przyznał się do zarzucanych mu czynów;

b) opina biegłego jest jasna i nie budzi jakichkolwiek wątpliwości, w sytuacji gdy wskazano powyżej kwestie, które nie zostały przez biegłego uwzględnione, bądź doprecyzowane;

c) oskarżony przed podjęciem manewru skrętu w lewo, dojeżdżając do skrzyżowania włączył lewy kierunkowskaz oraz rozglądając się w lewo, prawo i jeszcze raz w lewo, upewnił się, czy może wykonać planowany manewr, w sytuacji gdy takie twierdzenia są całkowicie niewiarygodne, bowiem gdyby rzeczywiście, to zrobił, to przy wjeżdżaniu na skrzyżowanie, patrząc w kierunku, z którego nadjeżdżał rowerzysta i jednocześnie mając włączone światła w pojeździe, z pewnością zauważyłby poruszającego się w sposób prawidłowy rowerzystę;

3. **Błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia mający wpływ na treść orzeczenia**, a polegający na uznaniu, że oskarżony nie popełnił zarzucanego mu czynu, podczas gdy

	<p>z zebranego materiału dowodowego wynika, iż A. W. wjeżdżając na skrzyżowanie nie zachował szczególnej ostrożności, nie ustąpił pierwszeństwa pokrzywdzonemu, nie jechał przy prawej krawędzi jezdni oraz nie dostosował prędkości do warunków atmosferycznych, w tym panującej widoczności, co stanowiło bezpośrednią przyczynę popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Kierunek obu wniesionych w tej sprawie apelacji był tożsamy, a podniesione przez obu skarżących kwestie (niezależnie jak je zakwalifikowano pod kątem względnych przesłanek odwoławczych) pokrywały się. Dlatego też Sąd Okręgowy nie widział przeszkód, aby odpowiedź na argumentację obu apelujących zawrzeć w jednej rubryce tabelarycznego uzasadnienia.</p> <p>Zacząć należało od tego, iż w przekonaniu Sądu Okręgowego, oskarżyciel publiczny i pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego jednakowo przeceniali fakt przyznania się do winy przez oskarżonego w postępowaniu przygotowawczym (k. 68 akt sprawy). Przede wszystkim, A. W. na żadnym etapie postępowania nie negował tego, że uczestniczył w zdarzeniu, którego ramy określono w akcie oskarżenia wniesionym w tej sprawie. Pamiętać należało, iż sam zgłosił się na Komisariat Policji w S., aby o nim poinformować. Nie nastąpiło to z inicjatywy pokrzywdzonego. W swoich wyjaśnieniach A.</p>		

W., poza przyznaniem się do winy, nie powiedział nic, co mogło być decydujące w konstatacji, iż to jego zachowanie przyczyniło się do potrącenia nietrzeźwego pokrzywdzonego i stanowiło warunek *condicio sine qua non* tegoż potrącenia. Przyznanie się oskarżonego do winy, szczególnie tak skromne w treści i dodatkowo odwołane, w sprawach dotyczących wypadku drogowego, w których kluczowym dowodem jest opinia biegłego, nie może być traktowane przez wyrokujący w sprawie Sąd zupełnie bezkrytycznie, jako oczywistość decydująca o ostatecznym kształcie wyroku. W ocenie Sądu Okręgowego, w pierwszoinstancyjnej ocenie wyjaśnień oskarżonego Sąd Rejonowy nie naruszył art. 7 kpk i art. 410 kpk.

Przyznanie się oskarżonego do winy musi być rozważone przez Sąd *meriti* w następstwie rozważenia całokształtu okoliczności zawartych w tychże wyjaśnieniach i pozostałych dowodach. Procedujący w sprawie Sąd nie może ograniczyć się jedynie do oświadczeń oskarżonego w sytuacji, gdy inne dowody poddają w wątpliwość jego winę. Co więcej, ocena każdego dowodu, również wyjaśnień oskarżonego, jako pozostawiona Sądowi ferującemu wyrok musi być dokonywana z przekonaniem, że oskarżony nie popełnił zarzuconego mu czynu. Dopiero kiedy przeprowadzone dowody, ich ocena i wyprowadzone z nich wnioski, obalą owe przekonanie, można ferować wyrok skazujący (podobnie Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 20.12.2013 r., sygn. II AKa 439/13, LEX nr 1415931).

Idąc dalej, obaj apelujący postulowali uzupełnienie postępowania dowodowego, wskazując na braki przeprowadzonej w tej sprawie opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych. Kompletność materiału dowodowego jest absolutnie konieczna, aby możliwym było pewne i wolne od wątpliwości wydanie wyroku tak skazującego, jak i uniewinniającego. Wszystkie podstawy oddalenia wniosków dowodowych powinny być odczytywane we wzajemnym powiązaniu. Należy stosować wykładnię systemową regulacji z art. 170 § 1-4 kpk, oraz wykładnię pogwarancyjną, dążącą do poznania prawdy materialnej, uwzględniającą obowiązki Przewodniczącego składu orzekającego, w tym możliwość przeprowadzenia określonych dowodów mających znaczenie dla sprawy z urzędu (art. 167 kpk) oraz obowiązek dokonywania prawdziwych ustaleń faktycznych. Prawdziwych – a zatem nie obarczonych ani tzw. błędem braku (wynikającym z nieprzeprowadzenia określonego dowodu), ani błędem dowolności (czyli wadliwą oceną dowodu).

Przy zastrzeżeniach autorów obu apelacji do opinii biegłego T. D. oraz dostrzeżeniu przez Sąd Okręgowy zasadności tychże zastrzeżeń, na rozprawie odwoławczej w dniu 15 grudnia 2022 r. (k. 191 i nast.), na podstawie art. 201 kpk dopuszczono dowód z opinii biegłego W. P. (1) z zakresu rekonstrukcji wypadku drogowych, któremu zlecono wypowiedzenie się w terminie do 2 miesięcy, czy taktyka i technika jazdy oskarżonego oraz pokrzywdzonego

były prawidłowe a jeśli nie jakie przepisy ruchu drogowego zostały naruszone, co było bezpośrednią przyczyną zdarzenia drogowego, czy kierujący samochodem osobowym miał możliwość uniknięcia zdarzenia oraz czy miał możliwość zauważenia pieszego przy wjeżdżaniu na skrzyżowanie – mając na uwadze, że rowerzysta posiadał pewne elementy oświetlenia. Ponadto Sąd zwrócił się o odpowiedź na pytania i wątpliwości zawarte na k. 167v pkt b,c,d oraz zwrócił uwagę, że w sprawie została złożona dokumentacja fotograficzna przez oskarżonego k. 113-117 oraz znajduje się dokumentacja fotograficzna sporządzona na miejscu zdarzenia przez funkcjonariuszy policji. Jednocześnie, na podstawie art. 170 § 1 pkt 3 kpk, nie uwzględniono wniosku dowodowego o przeprowadzenie eksperymentu procesowego celem odtworzenia przebiegu zdarzenia uznając, że dowód jest nieprzydatny do stwierdzenia wskazanej okoliczności. Eksperyment procesowy nie odzwierciedlałby bowiem zachowania oskarżonego i pokrzywdzonego w dniu zdarzenia, nie byłoby tutaj elementu zaskoczenia dla obu mężczyzn. Przeprowadzenie dowodu z eksperymentu do przedmiotowej sprawy nic by zatem nie wniosło i na podstawie dowodu o tym charakterze, akurat w tej konkretnej sprawie, niemożliwym byłoby poczynienie kategoriycznych ustaleń faktycznych.

Biegły W. P. (1), po zapoznaniu się z przedstawionymi mu aktami, w aż 5 punktach, przedstawionych nader szczegółowo (kl. 193-194) wskazał dlaczego w oparciu o dostarczony mu materiał dowodowy, przy braku jakichkolwiek śladów

kryminalistycznych z miejsca zdarzenia i uchybieniach kryminalistycznym dokumentowaniu śladów, wydanie opinii jest niemożliwe. Cytując:

1. Na miejscu zdarzenia nie ujawniono żadnych śladów związanych z wypadkiem - nie ma więc możliwości ustalenia miejsca zderzenia pojazdów.

2. Pojazdy uczestniczące w wypadku (samochód marki V. (...) oraz rower) przemieszczone zostały z położenia powypadkowego przed przyjazdem Policji. Nie ma więc możliwości ustalenia pozycji powypadkowej pojazdów, a przy braku możliwości ustalenia miejsca zderzenia nie ma możliwości ustalenia odrzutu roweru po zderzeniu, a tym samym nie ma możliwości oszacowania prędkości kolizyjnej samochodu marki V. (...).

3. Brak jest fotografii roweru. Jak wynika z akt sprawy, przeprowadzono oględziny pojazdu jednośladowego (vide protokół oględzin pojazdu k. 15 - 16), a więc istniała możliwość wykonania jego fotografii, tak jak wykonano fotografie samochodu marki V. (...). Brak fotografii roweru, przy uwzględnieniu jego uszkodzeń w postaci zdeformowanej obręczy koła przedniego oraz zdeformowanej obręczy koła tylnego oraz niewielkich uszkodzeń samochodu marki V. (...), nie pozwala na ustalenie, czy samochód uderzył w przednie, czy w tylne koło roweru, czy w jego bok. Brak fotografii roweru nie pozwala na ustalenie, czy przemieszczeniu (skręceniu lub podniesieniu do góry przedniej części) uległo siodełko. Ustalenie położenia siodełka przy sprzecznych dowodach osobowych być może

pozwoliloby na ustalenia, czy Z. K. prowadzil rower, czy nim jechal, a jezeli jechal, to w ktora czesc roweru uderzyl samochod.

4. Podczas czynnosci oględzinowych nie „dostawiono” roweru do samochodu w celu ustalenia ich wzajemnej pozycji w chwili kontaktu.

5. Dodatkowo stwierdzic nalezy, iz szkic zawarty w aktach sprawy (k. 11) nie zostal wykonany w skali, co stanowi naruszenie dyspozycji zawartych w Zarządzeniu Nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 wrzesnia 2017 r. w sprawie pelnienia sluzby na drogach (Dziennik Urzędowy Komendy Głównej Policji z dnia 10 pazdziernika 2017 r. poz. 64). Zgodnie z § 31 p-kt 5 lit a) w/w Zarządzenia:

„Policjant patrolu skierowanego do obslugi wypadku drogowego jest obowiazany sporzadzic dokumentacje z przeprowadzonych czynnosci procesowych, a w szczegolnosci:

a) protokol oględzin wraz ze **szkicem kryminalistycznym miejsca wypadku drogowego w skali**”.

Zarządzeniem z dnia 12 stycznia 2023 r. (k. 195), zwrócono się jeszcze:

- do KPM w S. o udzielnie informacji czy w związku czynnoszcziami na miejscu wypadku drogowego w dniu 14 grudnia 2020 roku w P. gm. D. (KP S. RSD 208/20) dokonajacy oględzin roweru – funkcjonariusz policji J. D. sporzadzil dokumentacje fotograficzna dotyczaca roweru,

gdyż w aktach sprawy brak takiej dokumentacji;

- do biegłego W. P. (1) o udzielenie informacji czy w przypadku uzupełnienia materiału dowodowego poprzez uzyskanie dokumentacji fotograficznej roweru i sporządzenie szkicu w skali będzie to wystarczające do wydania opinii.

W odpowiedzi na w/w zarządzenie KPM w S. przesłała płytę CD ze zdjęciami oględzin miejsca wypadku drogowego zaistniałego w dniu 14 grudnia 2020 r. w m. P. wraz z metryką nośnika i wydrukiem zdjęć.

Biegły W. P. kolejnym pismem z dnia 24 stycznia 2023 r. (k. 200) pottrzymał swoje stanowisko wskazując, iż brak możliwości wydania opinii w przedmiotowej sprawie wynikał nie tylko z braku fotografii roweru i braku skalowanego szkicu miejsca wypadku drogowego, ale przede wszystkim z braku jakichkolwiek śladów na miejscu zdarzenia oraz braku położenia powypadkowego samochodu, roweru i kierującego rowerem.

W kontekście powyższego, stanowczego podkreślenia wymaga, iż mimo tego, że Sąd Okręgowy podzielił argumentację skarżących, przeprowadzenie wnioskowanej opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych nie było możliwe z uwagi na determinujące ustalenia faktyczne braki założeń do obliczeń, jakie ów biegły mógł wykonać.

Prowadzenie postępowania dowodowego odnośnie właściwej kwalifikacji obrażeń ciała pokrzywdzonego, w sytuacji, w której oskarżonemu nie można było przypisać sprawstwa zarzucanego

mu czynu i tym samym w jego zachowaniu upatrywać źródła powstania tychże obrażeń, miało się z celem.

Stan zgromadzonych dowodów osobowych również nie wskazywał w sposób pewny i wolny od wątpliwości na winę oskarżonego A. W.. Spożywanie przez pokrzywdzonego alkoholu i powrót do domu wraz z rowerem w stanie nietrzeźwości w świetle zeznań M. Z., D. D., K. Z., wyjaśnień oskarżonego czy wreszcie zeznań samego pokrzywdzonego Z. K., było bezdyskusyjne. Stan nietrzeźwości pokrzywdzonego został zbadany również na SOR-ze z wynikiem 0,92 mg/l w wydychanym powietrzu, czyli odpowiednikiem ok. 1,84 promila we krwi (protokół, k. 2). Prawidłowym było również ustalenie przez Sąd Rejonowy i to wbrew twierdzeniom Z. K., że jechał on nietrzeźwy na tymże rowerze, a nie go prowadził. Brak elementów odblaskowych – tych głównych, a nie w pedałach - ze strony pokrzywdzonego i brak konieczności zatrzymania się przed skrzyżowaniem oskarżonego (z jednoczesnym obowiązkiem ustąpienia pierwszeństwa) również był niekwestionowany. Sąd I instancji prawidłowo wyłuszczył z zeznań konkretnych świadków, tak istotny szczegół, jak to, że po upadku rower znajdował się nie obok, lecz między nogami pokrzywdzonego. Nie ulega wątpliwości, że tylko prawidłowo działające światło przednie dawało możliwość zauważenia rowerzysty, jeżeli pojazd zbliżał się do boku roweru. Jednocześnie brak dokumentacji fotograficznej nie pozwalał na ocenę w jakim stanie znajdowały się światła odblaskowe. Jednocześnie zeznania

pokrzywdzonego nie mogły być podstawą do ustaleń faktycznych, bo świadek z uwagi na stan nietrzeźwości nie pamiętał wypadku, choć bezrefleksyjnie wskazał, że wchodząc na jezdnię nie rozglądał się, co w pewien sposób obrazuje jego stosunek do bezpiecznego zachowania się jako uczestnika ruchu drogowego.

Nie jest przy tym wystarczające dla przypisania przestępstwa spowodowania wypadku drogowego stwierdzenie, iż jadąc z prędkością mniejszą niż administracyjnie dozwolona sprawca mógłby wypadku uniknąć. Równie dobrze bowiem można byłoby bowiem twierdzić, iż do wypadku nie doszłoby, gdyby kierowca pojechał inną drogą (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 15 stycznia 2000 r., II KKN 419/97, teza: Prokuratura i Prawo 2000, nr 6, poz. 4; wyrok SN z 22.11.2001 r., IV KKN 394/97, LEX nr 51590).

Nie przekonała Sądu Okręgowego również polemiczna argumentacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego dotycząca wykorzystania świateł mijania przez oskarżonego w dniu zdarzenia z wyraźną sugestią, że powinien on używać świateł drogowych (tzw. długich). Warunki drogowe w dniu zdarzenia mimo zimowej pory roku z a/o były nader dobre, nie było to szczere pole, lecz obok znajdowały się zabudowania, a droga nie należała do krętych. Adw. A. M. na poparcie zajętego stanowiska przytoczył wyrok Sądu Najwyższego sygn. IV KK 309/08, w którym orzeczono, iż w określonych okolicznościach wynikających z warunków ruchu drogowego stosowanie świateł drogowych będzie konieczne dla

zapewnienia bezpiecznego porusza się po drodze, aczkolwiek do sprawy niniejszej o zupełnie innych realiach, zdaniem Sądu Okręgowego orzeczenie to zwyczajnie nie pasowało.

Generalna zasada ostrożności na drodze, wyrażona w art. 3 ust. 1 ustawy – Prawo o ruchu drogowym, która nakazuje unikania wszelkiego działania, które mogłoby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządek dla ruchu drogowego nie może być postrzegana i utożsamiana z quasi paraliżem ruchu drogowego, destabilizującym jego płynność i koniecznością przewidywania nawet najbardziej abstrakcyjnych sytuacji na drodze.

Zasady ograniczonego zaufania do innych uczestników ruchu nie należy pojmować w sposób rozszerzający. Nie ponosi odpowiedzialności karnej za dokonanie przestępstwa skutkowego osoba, której zachowanie nie stwarzało albo w sposób znaczący nie zwiększało niebezpieczeństwa dla dobra chronionego prawem (wyrok SN z 23.11.2001 r., III KKN 103/99, LEX nr 558325).

Uczestnicy ruchu i inne osoby znajdujące się na drodze mają prawo liczyć, że inni uczestnicy tego ruchu przestrzegają przepisów ruchu drogowego, chyba że okoliczności wskazują na możliwość odmiennego ich zachowania. Czyli zgodnie z tą definicją, zasada ograniczonego zaufania już na samym początku pozwala nam zakładać, że uczestnicy ruchu dookoła nas jeżdżą (czy chodzą) przepisowo. Nie zakładamy zatem, że wszyscy łamią bądź mogą złamać przepisy - a wręcz odwrotnie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w

Lublinie z dnia 20.07.2022 r., sygn. I A Ca 52/21, LEX nr 3394755).

Z punktu widzenia możliwości przypisania uczestnikowi ruchu drogowego odpowiedzialności za skutek zdarzenia, jakie w tym ruchu nastąpiło, istotne są trzy zasadnicze elementy. Pierwszym z nich jest powiązanie - w znaczeniu kauzalnym - zachowania uczestnika zdarzenia z jego skutkiem. Dochodzi do tego przez stwierdzenie, że określone zachowanie stanowi przyczynę określonego skutku wówczas, gdy zgodnie z pewną prawidłowością przyczynową zdarzenia te można uporządkować, tworząc łańcuch zmian następujących po sobie. Drugim elementem jest ustalenie, czy uczestnik ruchu swoim zachowaniem zwiększył ponad społecznie akceptowany poziom prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia, którego skutek podlega analizie. Wprawdzie bowiem funkcjonowanie w warunkach cywilizacji wysoce nasyconej techniką niesie ze sobą określony poziom ryzyka, ale przekroczenie akceptowanego poziomu tego ryzyka może wiązać się z przypisaniem odpowiedzialności. Ostatnim czynnikiem - jest relacja przebiegająca między naruszeniem zasad bezpieczeństwa przez uczestnika ruchu a skutkiem, a więc ustalenie ex post, czy oceniany skutek powstałby również w wypadku gdyby uczestnik zdarzenia zachował się w sposób zgodny z prawem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.07.2019 r., sygn. IIII KK 471/18, LEX nr 3363853).

Sąd Odwoławczy zanim zdecydował o utrzymaniu zaskarżonego wyroku uniewinniającego oskarżonego A. W. od popełnienia zarzucanego mu czynu, rozważył wszystkie

3 aspekty i uwarunkowania określone w powyższym judykacie Sądu Najwyższego, przekładając je wprost na realia tej sprawy, stan zgromadzonych dowodów, możliwość ich uzupełnienia, pisemne motywy zaskarżonego wyroku i argumenty przedstawione przez skarżących, dochodząc finalnie do przekonania, iż wyrok wydany I instancji jest prawidłowy i brak jest podstaw do jakiegokolwiek ingerencji w jego treść.

Ocena prawidłowości zachowania pokrzywdzonego, ma bardzo istotne znaczenie w perspektywie odpowiedzialności karnej oskarżonego, bowiem niekiedy współprzyczynienia się innej osoby (w tym pokrzywdzonego) do wypadku komunikacyjnego może mieć tak istotne znaczenie, że może prowadzić do zmniejszenia zakresu odpowiedzialności innej osoby, a czasami wręcz do wyłączenia tej odpowiedzialności. Podstawą odpowiedzialności karnej za przestępstwa skutkowe jest bowiem ustalenie, że danej osobie można zarzucić naruszenie reguł ostrożności w postępowaniu z dobrem prawnym. Niekiedy do powstania skutku w sensie empirycznym przyczyniają się zachowania więcej niż jednej osoby, z których każde może naruszać reguły bezpieczeństwa.

W sprawie niniejszej konstatacja, iż oskarżony A. W. przyczynił się do potrącenia Z. K. opierałaby się na czynieniu niedopuszczalnych w świetle art. 5 § 2 kpk domniemań, przy jednoczesnym braku wiarygodnych dowodów, z których można by to wywnioskować, nie mając do czynienia ze znaczącymi lukami, niedopowiedzeniami i

nasuwającymi się wątpliwościami. Nie dało się ich rozstrzygnąć, mimo podjętych przez Sąd Okręgowy kroków.

Powyższe względy były wystraszające, aby wydać rozstrzygnięcie o ściśle określonym kierunku, spójnym z wyrokiem wydanym w I instancji. Kierując się przedstawionymi wyżej racjami, Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Wniosek

Z apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego:

Dotyczące uzupełnienia postępowania dowodowego:

- o dopuszczenie dowodu z nowej opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych celem przeprowadzenia rekonstrukcji zdarzenia drogowego z dnia 14 grudnia 2020 roku stanowiącego przedmiot tego postępowania oraz udzielenia odpowiedzi na pytania czy, a jeśli tak, to który z uczestników zdarzenia popełnił błędy w taktyce i technice jazdy, czy, a jeśli tak, to które przepisy ruchu drogowego naruszył kierujący samochodem osobowym oraz kierujący rowerem, co było bezpośrednią przyczyną zdarzenia drogowego, czy kierujący samochodem osobowym miał możliwość uniknięcia zdarzenia, czy kierujący samochodem osobowym wykonał prawidłowo manewr wjeżdżania na skrzyżowanie, przy uwzględnieniu ruchu prawostronnego, czy jest możliwe ustalenie prędkości kolizyjnej obu pojazdów i czy była to prędkość bezpieczna, ponadto czy

zasadny

częściowo zasadny

niezasadny

przy uwzględnieniu warunków panujących na drodze oskarżony miał obowiązek poruszania się z włączonymi światłami drogowymi oraz wskazanie, w którym momencie oskarżony winien dostrzec pokrzywdzonego przy wjeżdżaniu na skrzyżowanie;

- o dopuszczenie dowodu z eksperymentu procesowego celem odtworzenia przebiegu zdarzenia, a przede wszystkim w celu sprawdzenia okoliczności mających znaczenie dla sprawy w postaci wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań świadka E. K., którzy twierdzili, iż oskarżony przed wjazdem na skrzyżowanie maksymalnie zredukował prędkość, spojrział w lewo, w prawo i ponownie w lewo i dostrzegł pokrzywdzonego dopiero gdy ten znajdował się już na masce pojazdu;

- o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej, w której biegły po zbadaniu pokrzywdzonego, odpowie na pytanie do jakiej kategorii należą obrażenia odniesione przez pokrzywdzonego.

Wniosek główny:

- o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Z apelacji prokuratora:

- o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Zwiążle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

<p>Wobec braku podzielenia przez Sąd Okręgowy zarzutów obu skarżących, brak było podstaw do spełnienia ich postulatów o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie niniejszej sprawy do ponownego rozpoznania w I instancji.</p>	
---	--

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	<p>-----</p>
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>-----</p>	<p>-----</p>
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>Zaskarżony wyrok utrzymano w mocy w całości.</p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Bezzasadność obu wniesionych w tej sprawie apelacji i brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu.</p>	
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>
<p>-----</p>	<p>-----</p>

Zwięzłe o powodach zmiany	
-----	-----

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.	-----	~~# art. 439 k.p.k.~~ -----
Zwięzłe o powodach uchylenia		
-----	-----	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia		
-----	-----	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
4.1.	-----	~~# art. 454 § 1 k.p.k.~~ -----
Zwięzłe o powodach uchylenia		
-----	-----	

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	Przepisy art. 634 kpk i art. 624 § 1 kpk oraz względy słuszności przemawiały za zwolnieniem oskarżyciela posiłkowego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, przy jednoczesnym przejęciu wydatków tego postępowania na rachunek Skarbu Państwa. Pamiętać również należało, iż zaskarżony wyrok podlegał weryfikacji Sądu Odwoławczego również w następstwie apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego	
Rozstrzygnięcie, rozstrzygnięcia	brak albo	Cały wyrok

ustalenie, którego dotyczy apelacja			
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli		

	mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	2	
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Cały wyrok	

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		

#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana